

Mellékletek

Óvodapedagógus interjú

Interjúelemzés

Készítette: Munkás Melinda

Neptun kód: FINSEF

ELTE TÓK Csecsemő- és Kisgyermeknevelő Levelező Szak

Kutatási célkitűzés: Kutatásom célja azt vizsgálni, hogy a bölcsődei ellátásban való részvétel ad-e bármilyen előnyt a később óvodába kerülő gyermekeknek az óvodapedagógusok szerint.

Kutatási kérdések: Az interjúban arra keresem a választ, hogy hogyan látja egy óvodapedagógus a csoportjába érkező kisgyermekek között jelenlévő esetleges különbségeket.

Kutatásom hipotézisei: Az óvodapedagógusok hasznosnak tartják a bölcsődét. Azok a gyermekek, akik jártak bölcsődébe, előnyben vannak szociális készségek terén azokkal szemben, akik nem, könnyebben beilleszkednek és alkalmazkodnak.

Interjú háttéradatai:

Válaszadók:

Kor: 27 év

Nem: Nő

Óvodai munkatapasztalat: 5 év

Jelenlegi státusz: óvodapedagógus

Intézmény típusa: alapítványi óvoda

Intézmény jellegzetességei: fővárosi alapítványi óvoda, angol és német nyelvi fejlesztő programmal

Kor: 28 év

Nem: Nő

Óvodai munkatapasztalat: 4 év, kisgyermeknevelői munkatapasztalat: 3 év

Jelenlegi státusz: óvodapedagógus

Intézmény típusa: alapítványi óvoda

Intézmény jellegzetességei: fővárosi alapítványi óvoda, angol és német nyelvi fejlesztő programmal

Az interjú struktúrája:

Kutatási probléma	Kutatási kérdés	Hipotézis	Interjúkérdések
A bölcsőde hosszabb távú hatásai a gyermekekre	K1: Mit gondol az óvodapedagógus a bölcsődéről?	H1: Az óvodapedagógusok	k1: Mi a véleménye óvodapedagógusként a bölcsődei

	K2: Hogy látják a szakemberek, van-e különbség a bölcsődei intézményes nevelésben részt vett és részt nem vett gyermekek között?	úgy gondolják, hasznos a bölcsőde.	rendszerrel összességében?
			k2: Ajánlaná-e a kisgyermekes szülőknek hogy igénybe vegyék a bölcsődei ellátást?
		H2: Azok a gyerekek, akik jártak bölcsődébe, később könnyebben beilleszkednek.	k3: Hogyan élnek meg a bölcsődéből, illetve otthoni környezetből érkező gyermekek az óvodai beszoktatását? k4: Tapasztalta-e a későbbiekben, hogy bölcsődei intézményes ellátásban részesült gyermekek előnyben vannak kortársaikkal szemben?
		H3: A bölcsődéből érkező gyerekek az óvodában előnyben vannak szociális és/vagy egyéb készségek terén az otthoni környezetből érkező társaikhoz képest.	k5: Óvodai dolgozóként mik a tapasztalatai, miért adják a szülők bölcsődébe a gyermekeiket? k6: Pályafutása során tapasztalt-e különbségeket a

			bölcsődéből és az otthonról érkező gyermekek között?
--	--	--	--

Az interjú leírata

<i>Az interjú szövege</i>	<i>Megjegyzések</i>
Válaszadók (V1, V2) <u>Kora:</u> 27 és 28 év <u>Munkahely:</u> Főváros <u>Foglalkozásuk:</u> óvodapedagógus Interjúalanyaimmal a gyermekek alvásidejében készítettem interjút. Rövid beszélgetést után el is kezdjük. A beleegyezésükkel mobiltelefonos hangrögzítő alkalmazással rögzítem az interjút. Tájékoztatom őket, hogy az interjú anonim, és a hanganyagot törölni fogom, miután leírtam a beszélgetést. A részvételbe beleegyeznek. Emellett táblagépen fogok jegyzetelni, hogy a nonverbális kommunikációt is rögzíteni tudjam. Mivel a kérdezett személyekkel munkatársi viszonyban vagyok, így természetes a tegeződés.	

K: Összességében mi a véleményetek a bölcsődéről, mint intézményről? Hasznosnak gondoljátok óvodapedagógus szemmel? V2: Szerintem hasznos. Hiszen ha már részt vettek intézményes nevelésben a gyermekek, már szocializálódtak, akkor könnyebb egy olyan új intézménybe menni, mint az ovi. Szóval én azt gondolom, hogy elég hasznos. V1: Én is azt gondolom. Bár van bennem egy kettősség, amiatt, hogy magánemberként azt gondolom, az is nagyon jó, ha egy gyermek minél több ideig tud a családjával lenni. Mármint szerintem az a legjobb, ami egy gyermekkel történhet, hogy ha hároméves koráig édesanyjával tud lenni. Viszont nyilván, ha olyan a helyzet, úgy hozza a szükség, vagy mások a preferenciák, akkor viszont óvodapedagógusként utána nekünk könnyebb. Ők már nagyon sokmindent tudnak és nagyon ügyesek. Könnyebben alkalmazkodnak az ovis élethez. V2: Igen, ehhez én is azt tudnám hozzáfűzni, hogy nem mindegy, mennyi idősen kerül a bölcsődébe és mennyi időt tölt ott. Nekem volt olyan bölcsisem, aki 20 hetesen jött, és szinte reggeltől estig az intézményben volt. Neki sajnos alig volt kapcsolata emiatt az édesanyjával. Hétvégén pedig bébiszitter vigyázott rá. Én úgy éreztem, hogy nem is	Elgondolkodik Két kezével gesztikulálva mutatja a két különböző véleményt.
--	--

alakult ki rendes kötődés az édesanya és a gyermek között. De a mi munkánkat itt az óvodában valóban megkönnyíti, ha bölcsiből jönnek. K: Tehát akkor az is lényeges szerintetek, hogy mikor kerül bölcsődébe? Ha mondjuk óvoda előtt fél évvel, az hasznos, és jó alap lehet a későbbiekben, de ha nagyon pici korban az nem feltétlen? V1: igen, pontosan V2: igen K: Ti most kiscsoportosokkal vagytok. Tapasztaltatok bármilyen különbséget a közvetlenül családi nevelésből érkező, és a bölcsődéből érkező gyermekek között akár a beszoktatás nehézsége, akár más szempontból? Akár ebben a csoportban, akár korábbiiban. V2: Igen, mindenképp. Nekem korábban például volt egy kisgyermekem, aki ráadásul COVID-baba volt. Na neki például nagyon nehéz volt, hiszen előtte nem volt semmi kapcsolata másokkal a családján kívül, és akkor hirtelen anya helyett két új arc és sok gyerek... V1: Általánosságban is vannak különbségek.	Szinte egyszerre válaszolnak, egyértelmű egyetértésben.
--	--

V2: Sokkal nyitottabbak a bölcsisek. V1: És megértik a szabályokat. Például, hogy “nem vesszük el, amivel a másik játszik”, vagy “add vissza kérlek”. V2: Nyitottabbak az osztozásra. V1: Ebben a mostani csoportban többen jöttek bölcsődéből, ráadásul egy helyről. Ők már legalább látásból ismerték egymást, és már az első nap csapatként játszottak. Meg sokkal könnyebben alkalmazkodnak. V2: Életkorukhoz képest sokkal jobban “csapatjátékosok”. És a többi, számukra ismeretlen társuk felé is nyitottabbak. Az a gyermek például, akit korábban említettem, oda se akart menni a többiekhez, sőt, félt tőlük. K: A szülőktől könnyebben válnak el a beszoktatásnál azok, akik voltak már bölcsődések? V2: Én általánosságban azt mondanám, hogy igen, de azért ebben egyéni differenciák vannak. V1: Igen, azért ez akkor is egy új adaptáció, más környezet valamennyire. Ugyanakkor talán az ő esetükben ez nem egy annyira erőteljes folyamat, mint egy “nulláról induló”	Egyet értő pillantásokat váltanak Lelkesen gesztikulál kezeivel Egyetértően bólint
---	---

gyermek esetében. De azért vannak, akik ugyan úgy sírnak. Nyilván nem mindenki és nem minden reggel.	Kezével mutatja a macskakörmet
K: Az óvodai beszoktatásnak van valami módszertana? Például konkrét fix időtartam, ilyesmi. Vagy ez óvodánként változó? Esetleg teljesen a gyerekek egyéni igényeire szabott? Bent lehet a szülő, és ha igen, akkor meddig?	
V1: Ez intézményfüggő...	Szinte egymás szavába vágna
V2: Abszolút. A bölcsődében ugye szülővel csináltuk a beszoktatást, óvodában nem annyira. Bár itt is két hetet mondanak, de ahogy V1 is mondta, ez valójában teljesen intézményfüggő. Itt most például bejöhettek a szülő az első három napban, tehát volt fokozatosság, de ahol ez előtt dolgoztam óvónőként, ott egyáltalán nem lehetett ott.	
K: Igen, nekem is van ilyen személyes tapasztalatom.	
V2: Amúgy szerintem sokkal könnyebb a szülővel beszoktatni.	
V1: Az jó. Az a legjobb, hogyha ránk van bízva, mármint olyan értelemben, hogy ha látjuk, hogy könnyen el tud már válni a szülőtől, akkor jelezzük, hogyha nem, akkor pedig még tud maradni.	Egyetértően bólint.

K: Van olyan, hogy az óvodai adaptáció tényleg két hétig húzódik? V2: Hú, nekem volt, hogy egy hónapig is... K: Tehát a legtöbb óvodában ezt támogatják akkor? V2: Szerintem nem. V1: Nem nagyon. V2: Általában nagyon nyomják őket, hogy minél előbb szokjanak be. Nem úgy, mint a bölcsődében, hogy először például nem tesszük le őket aludni. Meg itt az óvodában ugye mindenki egyszerre jön, nincs úgy külön idő mindenkire, mint amikor a bölcsődében két héten keresztül csak egy gyereket szoktattam. K: Ajánlatok-e pedagógusként a szülőknek, hogy óvoda kezdés előtt írássák be gyermekeiket bölcsődébe? V2: Ó, én igen. Mármint nem kell, hogy éveket járjon, de én biztos ajánlanám. Fél év is elég szerintem. V1: Én is így gondolom.	Közbevág V1 bólogat
---	-----------------------------------

K: Tehát összességében hasznos, de azért inkább akkor, ha nem túl korán kerül be a gyermek?

V1: Igen, pontosan.

V2: Azért az egészséges kötődés alakuljon ki. Hiszen az első három év a legszenzitívebb kor, és a család az elsődleges szocializációs színtér.

V1: Igazából szerintem a bölcsődének és az óvodának egyaránt az a szerepe, hogy kiegészítse a családi nevelést, nem pedig hogy helyettesítse azt. Sok szülő azt gondolja, hogy mindent itt fognak megtanulni, pedig a mi dolgunk nem ez lenne.

K: Utolsó kérdés. A későbbiekben, például amikor már nagycsoportosak a gyermekek, a különbségek továbbra is észlelhetőek?

V1: Én úgy gondolom, hogy nem. Addigra beérik egymást, összeszokunk, ismerik a szabályokat.

V2: Én azt gondolom, hogy kiscsoportban még mindenképp előny, de utána ezt az óvodai nevelés behozza.

K: Köszönöm szépen az időtöket.

Elemzés és konklúzió

1. A kikérdezés körülményei

Az interjúra személyesen kértem fel kolléganőimet. Egyeztetés után alvás időben, a csoportszobában került rá sor. Előzetesen tájékoztattam őket arról, hogy az interjú során személyük anonim marad, és beleegyezésüket kértem, hogy beszélgetésünket mobiltelefonos hangrögzítő programmal rögzíthessem. Biztosítottam őket arról, hogy a felvétel a leírás után törlöm. A rögzítésbe beleegyeztek. Mivel a félig strukturált interjút választottam, így az előre megírt kérdések mellett jegyzetelésre is készültem, főleg, hogy rögzíthessem a nonverbális kommunikációt is. Ehhez táblagépet és elektromos ceruzát használtam.

2. A különböző elemzési lépések leírása a kutatási problémakörök mentén

- Elkészítés:
 - Szakirodalom, és órai anyagok tanulmányozása
 - Mivel a kvalitatív kutatások esetén elméleti mintavétel történik, így én is a vizsgálni kívánt kutatási kérdéstől függően választottam ki interjúalanyomat. Olyan emberekkel szerettem volna beszélni, akik szakmailag kompetensek és rendelkeznek tapasztalattal az általam vizsgált témában.
 - Kutatási probléma felvetése: saját személyes, és munkahelyi tapasztalataim is azt mutatják, hogy azok a gyermekek, akik részt vettek bölcsődei intézményes ellátásban, több téren is előnyt élveznek a későbbiekben azon társaikkal szemben, akik nem jártak bölcsődebe. Érdekelt, hogy az óvodapedagógusok ezt hogyan látják.
- Kérdés, kutatási probléma megfogalmazása
- Hipotézisek felállítása
- Konkrét interjúkérdések megfogalmazása
- Interjú elkészítése
- Interjú leírata
- Elemzés: a szakirodalomban olvasottak, és az órai anyag alapján úgy határoztam, hogy Strauss és Corbin elemzési módszerét fogom követni. (Mitev, 2012, old.: 24.)

3. A kódolás különböző szintjei:

- a.) Nyílt kódolás a leíratban
- b.) Nyílt kódolás után:

Hasznos, intézményes nevelés, már szocializálódtak, könnyebb, minél több ideig tud a családjával, hároméves koráig édesanyjával, könnyebb, sokmindent tudnak, ügyesek, könnyebben alkalmazkodnak, nem mindegy mennyi idősen, alig volt kapcsolata édesanyjával, nem is alakult ki rendes kötődés, mikor kerül bölcsődébe, ha nagyon kicsi korban az nem, nagyon nehéz, hirtelen, vannak különbségek, nyitottabbak, megértik a szabályokat, osztózásra, csapatként, könnyebben alkalmazkodnak, csapatjátékosok, nyitottabbak, oda se akart menni a többiekhez, félt, könnyebben válnak el, egyéni differenciák, új adaptáció, más környezet, nem egy annyira erőteljes folyamat, nulláról induló, vannak akik ugyan úgy sírnak, nem mindenki, intézményfüggő, szülővel csináltuk, két hetet, bejőhetett a szülő, első három napban, egyáltalán nem lehetett, sokkal könnyebb a szülővel, legjobb hogy ha ránk van bízva, egy hónapig is, nagyon nyomják őket, nem tesszük le őket aludni, mindenki egyszerre jön, nincs úgy külön idő, két héten keresztül csak egy gyereket, nem kell hogy éveket járjon, ajánlanám, fél év, nem túl korán, a család az elsődleges szocializációs szintén, kiegészítse a családi nevelést, nem pedig helyettesítse, kiscsoportban előny, óvodai nevelés behozza

Axiális kódolás:

A kategóriákat az alábbi módon kezdtem kialakítani:

Kategóriák	Kulcsszavak/kódok	Megjegyzés
Bölcsőde	Hasznos, intézményes nevelés, könnyebb, nem mindegy mennyi idősen, ajánlanám, fél év, nem túl korán, kiegészítse a családi nevelést	Az óvodapedagógusok hasznosnak gondolják a bölcsődét, ha nem "túl kicsi" korban kerülnek be a gyermekek
A bölcsőde hátrányai	Minél több ideig tud a családjával, hároméves koráig édesanyjával, alig volt kapcsolata édesanyjával, nem is alakult ki rendes kötődés, mikor kerül bölcsődébe, ha nagyon kicsi korban az nem, nem kell,	Az interjúalanyaim véleménye szerint, ha egy gyermek túl fiatalon kerül bölcsődébe és/vagy túl sok időt tölt ott, az veszélyezteti az egészséges kötődést és a családi nevelés elsődlegességét.

	hogy éveket járjon, a család az elsődleges szocializációs szintér, nem pedig helyettesítse	
Óvodai adaptáció bölcsődések esetén	Már szocializálódtak, könnyebb, sokmindent tudnak, ügyesek, könnyebben alkalmazkodnak, nyitottabbak, megértik a szabályokat, osztózásra, csapatként, könnyebben alkalmazkodnak, csapatjátékosok, nyitottabbak, könnyebben válnak el, egyéni differenciák, nem annyira erőteljes folyamat, vannak akik úgyis sírnak, nem mindenki, kiscsoportban előny	A korábban bölcsődei nevelésben részt vett gyermekek esetében az óvodai adaptáció könnyebb, gyorsabb folyamat
Óvodai adaptáció nem bölcsődések esetén	Nagyon nehéz, hirtelen, vannak különbségek, oda se akart menni a többiekhez, félt, nulláról induló, óvodai nevelés behozza	Általánosságban a családi környezetből érkező gyermekek számára az óvodai adaptáció nehezebb lehet, de az esetleges különbségek idősebb korra elhalványodnak
Bölcsődei adaptáció módszertan	Szülővel csináltuk, két hetet, nem tesszük le aludni, ker hétig csak egy gyereket	A bölcsődei adaptáció fokozatos, sok figyelem és idő jut egy gyermekre
Óvodai adaptáció módszertan	Új adaptáció, más környezet, intézményfüggő, bejöhettek a	Az óvodai adaptáció folyamata intézményenként

	szülő, első három napban, egyáltalán nem lehetett, sokkal könnyebb a szülővel, legjobb ha ránk van bízva, egy hónapig is, nagyon nyomják őket, mindenki egyszerre jön, nincs úgy külön idő.	nagyon eltérő lehet, a gyerekek többen jönnek egyszerre, kevesebb ideig tart, igény lenne a szülő jelenlétére
--	---	---

4. Kódrendszer átlátható bemutatása

Az alábbi módon, táblázatban készítettem el a problémakörhöz relevánsan kapcsolódó kategóriák csoportosítását:

Kategóriák	Kulcsszavak/kódok	Problémakörök
A bölcsőde előnyei	Hasznos, intézményes nevelés, könnyebb, nem mindegy mennyi idősen, ajánlanám, fél év, nem túl korán, kiegészítse a családi nevelést	Óvodapedagógusok véleménye a bölcsődéről
A bölcsőde hátrányai	Minél több ideig tud a családjával, hároméves koráig édesanyjával, alig volt kapcsolata édesanyjával, nem is alakult ki rendes kötődés, mikor kerül bölcsődébe, ha nagyon kicsi korban az nem, nem kell, hogy éveket járjon, a család az elsődleges szocializációs szintér, nem pedig helyettesítse	

Korábban bölcsődébe járó gyermekek esetén	Már szocializálódtak, könnyebb, sokmindent tudnak, ügyesek, könnyebben alkalmazkodnak, nyitottabbak, megértik a szabályokat, osztózásra, csapatként, könnyebben alkalmazkodnak, csapatjátékosok, nyitottabbak, könnyebben válnak el, egyéni differenciák, nem annyira erőteljes folyamat, vannak akik úgyis sírnak, nem mindenki, kiscsoportban előny	Óvodai adaptáció
Korábban bölcsődébe nem járó gyermekek esetén	Nagyon nehéz, hirtelen, vannak különbségek, oda se akart menni a többiekhez, félt, nulláról induló, óvodai nevelés behozza	
Bölcsőde	Szülővel csináltuk, két hetet, nem tesszük le aludni, ker hétig csak egy gyereket	Adaptációs módszertani különbségek
Óvoda	Új adaptáció, más környezet, intézményfüggő, bejöhettek a szülő, első három napban, egyáltalán nem lehetett, sokkal könnyebb a szülővel, legjobb ha ránk van bízva, egy hónapig is, nagyon nyomják őket, mindenki	

	egyszerre jön, nincs úgy külön idő.	
--	-------------------------------------	--

5. Eredmények és következtetések:

Az interjúból kapott válaszokból ezeket a csoportokat alkottam:

- A.) Az óvodapedagógusok véleménye a bölcsődéről
- B.) Óvodai adaptáció bölcsődei nevelésben részt vett és részt nem vett gyermekek esetén.
- C.) Óvodai és bölcsődei adaptáció közti különbségek

A kérdéseimre kapott válaszok alapján az a kép rajzolódott ki, hogy interjúalanyaim saját tapasztalataik alapján hasznosnak tartja a bölcsődei nevelést, főleg akkor, ha az az óvodát közvetlenül megelőzően történik, a családi nevelést kiegészítve. Mivel az óvodai beszoktatás általában rövidebb, így azok a gyermekek, akik már a bölcsődében átestek egy valamivel fokozatosabb adaptációs folyamaton, indulhatnak előnnyel társaikkal szemben, főleg az új helyzetekhez, szabályokhoz való alkalmazkodás és az új személyek (óvodapedagógusok, társak) felé való nyitottság tekintetében. Természetesen mivel minden gyermek más és más, az egyéni különbségek itt is jelentkeznek, ugyanakkor interjúalanyaim egyet értettek abban, hogy általánosságban a bölcsőde egy hasznos tapasztalás a kisgyermekek életében, amiből sokat tanulnak a saját szintjükön.

Interjúelemzés

Készítette: Munkás Melinda

Neptun kód: FINSEF

ELTE TÓK Csecsemő- és Kisgyermeknevelő Levelező Szak

Kutatási célkitűzés: Kutatásom célja azt vizsgálni, hogy a bölcsődei ellátásban való részvétel ad-e bármilyen előnyt az oda járó gyermekeknek a szülők, illetve az óvodapedagógusok szerint.

Kutatási kérdések: Az interjúban arra keresem a választ, hogy hogyan látja egy több gyermekes szülő, aki egyben bölcsődei és óvodai munka tapasztalattal is rendelkezik a bölcsőde hatásait.

Kutatásom hipotézisei: A bölcsődei ellátásban részt vett gyermekek szülei hasznosnak tartják a bölcsődét. Azok a gyermekek, akik jártak bölcsődébe, előnyben vannak szociális készségek terén azokkal szemben akik nem, a későbbiekben könnyebben beilleszkednek.

Interjú háttéradatai:

Válaszadó:

Kor: 39 év

Nem: Nő

Gyermekei száma és kora: 4, (19, 13, 7, és 2 évesek)

Óvodai munkatapasztalat 5 év

Bölcsődei munkatapasztalat: 3 év

Jelenlegi státusz: bölcsődei dajka

Intézmény típusa: állami bölcsőde

Intézmény jellegzetességei: fővárosi bölcsőde, 86 férőhely, 4 csoport és napközbeni felügyelet

Az interjú struktúrája:

Kutatási probléma	Kutatási kérdés	Hipotézis	Interjúkérdések
A bölcsőde hosszabb távú hatásai a gyermekekre	K1: Mit gondol a szülő a bölcsődéről? K2: Hogy látják a szakemberek, van-e	H1: A bölcsődébe járó gyermekek szülei úgy gondolják, hasznos a bölcsőde.	k1: Mi a véleménye szülőként a bölcsődei rendszerről összességében? k2: Miért döntött amellett, hogy igénybe veszi a bölcsődei ellátást?

	különbség a bölcsődei intézményes nevelésben részt vett és részt nem vett gyermekek között?	H2: Azok a gyerekek, akik jártak bölcsődébe, később könnyebben beilleszkednek.	k3: Hogyan élte meg gyermeke(i) óvodai beszoktatását? k4: Tapasztalta-e a későbbiekben, hogy bölcsődei intézményes ellátásban részesült gyermeke előnyben van kortársaival szemben?
		H3: A bölcsődéből érkező gyerekek az óvodában előnyben vannak szociális és/vagy egyéb készségek terén az otthoni környezetből érkező társaikhoz képest.	k5: Bölcsődei dolgozóként mik a tapasztalatai, miért adják a szülők bölcsődébe a gyermekeiket? k6: Amikor óvodában dolgozott, tapasztalt-e különbségeket a bölcsődéből és az otthonról érkező gyermekek között?

Az interjú leírata

<i>Az interjú szövege</i>	<i>Megjegyzések</i>
Válaszadó (V) <u>Kora:</u> 39	

<u>Gyermekek száma:</u> 4 <u>Lakóhely:</u> Főváros <u>Munkahelye:</u> Főváros <u>Foglalkozása:</u> bölcsődei dajka <u>Hobbija:</u> olvasás, filmek, zene, városi séta Interjúalanyommal az ebéd szünetben készítettem interjút. Rövid beszélgetést után el is kezdjük. A beleegyezésével mobiltelefonos hangrögzítő alkalmazással rögzítem az interjút. Tájékoztatom, hogy az interjú anonim, és a hanganyagot törölni fogom, miután leírtam a beszélgetést. A részvételbe beleegyeznek. Emellett táblagépen fogok jegyzetelni, hogy a nonverbális kommunikációt is rögzíteni tudjam.. Mivel a kérdezett személlyel évek óta munkatársi viszonyban vagyok, így természetes a tegeződés. K:Mi a véleményed szülőként a bölcsődei rendszerről összességében? V: Összességében jó. Igazából szerintem nagyon fontos hogy a gyermeknek milyen a kisgyermeknevelője. Én ezt a saját tapasztalataim alapján, mivel már több gyermekem is járt bölcsődébe, és mindegyik máshova, úgy gondolom, hogy első sorban tőlük függ, hogy mennyire fogja magát jól érezni a gyermek, és mennyire lesz elégedett a szülő. Lehet az épület bármilyen szép és modern, és tele lehet új játékokkal, ha a	Mosolyog Kezével gesztikulál, szét tárja, amikor arról beszél, hogy a körülmények lehetnek bármilyenek, ha a kisgyermeknevelő "nem megfelelő".
---	--

kisgyermeknevelők személyisége és szakmai tudása nem megfelelő.	
K: Hány gyermeked járt bölcsődébe?	
V: A négyből három. A legnagyobb, és a két kisebb.	
K: Szerinted mitől lesz "jó kisgyermeknevelő" egy kisgyermeknevelő?	
V: Szerintem ez vagy a vérében van valakinek, vagy nincs. Igazából azt gondolom, mivel ez egy hivatás, nem lehet mindent megtanulni.	Nevet
K: Azokkal a bölcsődékkel elégedett voltál, ahová a gyermekeid jártak?	
V: Igen, mindegyikkel. Szerencsére csak jó tapasztalataim vannak.	Mosolyog, bólogat
K: Miért döntöttél amellett, hogy igénybe vedsz a bölcsődei ellátást?	
V: Első sorban anyagi okokból, hogy vissza tudjak menni dolgozni. A második gyermekemnél úgy alakult, hogy akkoriban bébiszitterként vigyáztam egy vietnámi kislányra, így a kislányom otthon tudott lenni velem.	

K: Hogyan élted meg gyermekeid óvodai beszoktatását?	
V: A legnagyobb fiam a bölcsőde után sokkal könnyebben vette az akadályokat az óvodában, sokkal könnyebben beilleszkedett. Ugyan ezt tapasztaltam a kisebbik fiam esetében is. Velük nem volt olyan nehéz az elválás. Bár a bölcsődében mindhárommal nagyon nehéz volt! De utána már sokkal gördülékenyebben ment a dolog.	Felnevelt, majd mosolyogva ingatja a fejét, ahogy az eszébe jutnak az emlékek.
K: És a nagyobbik lányod?	
V: Hát vele nagyon nehéz volt az ovi. Nem szeretett oda járni, pedig csak az utolsó évben irattam be, mert akkor már kötelező volt, szóval még csak nem is kicsiként kezdte. Igazából azt hiszem, Nekem is vele volt a legnehezebb megélés, mert a másik két gyermekemmel már a bölcsődében túl estünk az első elszakadáson, és mivel ők sokkal könnyebben vették az ovit, így nekem sem volt annyira rossz, mivel nem volt sírás. De a nagylányomnál katasztrófa volt.	Felsóhajt, a fejét ingatja.
K: Ő annyira nehezen vette?	
V: Nagyon. Először csak délig volt bent, de még azt is nagyon rosszul viselte.	Egyet értően bólint
K: Tapasztaltad a későbbiekben, hogy bölcsődei intézményes ellátásban részesült	

gyermeked előnyben lennének kortársaikkal szemben?	
V: Igen, egyértelműen. A két fiam a mai napig sokkal könnyebben ismerkedik. Nyitottabbak is.	Elgondolkodik kicsit, majd határozottan kifejezve egyet értését, bólint.
K: És a lányod?	
V: Ő nem, ő sokkal visszahúzódebb.	Tagadóan ingatja a fejét.
K: Bölcsődei dolgozóként mik a tapasztalataid, miért adják a szülők bölcsődébe a gyermekeiket?	
V: Azt gondolom, hogy első sorban azért, amiért én is, hogy vissza tudjanak menni dolgozni. Illetve sokan vannak, akik azért, mert újabb kisbabát várnak, és nehéz lenne nekik otthon, nagy segítség a bölcsőde.	Elmélázva ráncolja a homlokát
K: Mit gondolsz arról az indokról, hogy a "gyermek unatkozik otthon"?	
V: Én nem gondolnám hogy egy gyermek tud otthon unatkozni. Ezért biztos nem iratnám bölcsibe.	Kissé rosszállóan rázza a fejét, és gúnyosan mosolyog.
K: Amikor óvodában dolgoztál, tapasztaltál különbségeket a bölcsődéből és az otthonról érkező gyermekek között?	

V: Igen. Akik bölcsődéből jöttek, sokkal önállóbbak és közlékenyebbek voltak, nem volt számukra annyira nehéz, hogy. Szülőtől elválva egy gyermekközösségbe kellett beilleszkedniük. Azok, akik otthonról egyből óvodában kezdtek, neki sokkal nehezebb volt az új környezet, és a teljesen szokatlan szituáció. K: És mit tapasztaltál a szociális készségekkel kapcsolatban? V: Nyitottabbak voltak, és sokkal szívesebben kezdtek játékba gyermektársaikkal. Illetve szabálykövetés szempontjából is látszott, hogy nem ismeretlen számukra a napirend, amihez alkalmazkodni kell. Hiszen az óvodában nem akkor esznek vagy alszanak, amikor nekik tetszik, hanem amikor a többiek is. K: Ez volt az utolsó kérdésem. Köszönöm szépen az idődet. V: Bármikor nagyon szívesen.	Határozott egyet értéssel bólint. Nevet
---	---

Elemzés és konklúzió

1. A kikérdezés körülményei

Az interjúra személyesen kértem fel kolléganőmet. Egyeztetés után alvás időben, a csoportszobában került rá sor. Előzetesen tájékoztattam arról, hogy az interjú során személye anonim marad, és beleegyezését kértem, hogy beszélgetésünket mobiltelefonos hangrögzítő

programmal rögzíthessem. Biztosítottak arról, hogy a felvétel a leírás után törlöm. A rögzítésbe beleegyezett. Mivel félig strukturált interjúra készültem, így az előre megírt kérdések mellett jegyzetelésre is készültem főleg hogy rögzíthessem a nonverbális kommunikációt is. Ehhez táblagépet és elektromos ceruzát használtam.

2. A különböző elemeszt lépések leírása a kutatási problémakörök mentén

- Elkészítés:
 - Szakirodalom, és órai anyagok tanulmányozása
 - Mivel a kvalitatív kutatások esetén elméleti mintavétel történik, így én is a vizsgálni kívánt kutatási kérdéstől függően választottam ki interjúalanyomat. Olyan emberrel szerettem volna beszélni, aki mindkét oldalról, szülőként, és szakképzett dolgozóként is releváns tapasztalattal rendelkezik az általam vizsgált témában.
 - Kutatási probléma felvetése: saját személyes, és munkahelyi tapasztalataim is azt mutatják, hogy azok a gyermekek, akik részt vettek bölcsődei intézményes ellátásban, több téren is előnyt élveznek a későbbiekben azon társaikkal szemben, akik nem jártak bölcsődébe. Érdekelt, hogy más szülők ezt hogyan látják.
- Kérdés, kutatási probléma megfogalmazása
- Hipotézisek felállítása
- Konkrét interjúkérdések megfogalmazása
- Interjú elkészítése
- Interjú leírata
- Elmozdítás: a szakirodalomban olvasottak, és az órai anyag alapján úgy határoztam, hogy Strauss és Corbin elemzési módszerét fogom követni. (Mitev, 2012, old.: 24.)

3. A kódolás különböző szintjei:

- a.) Nyílt kódolás a leíratban
- b.) Nyílt kódolás után:

kisgyermeknevelője, a vérében van, ez egy hivatás, nem lehet mindent megtanulni, tőlük függ, szép épület, modern, új játékok, kisgyermeknevelők személyisége és szakmai tudása, anyagi okokból, vissza tudjak menni dolgozni, vissza tudjanak menni dolgozni, újabb kisbabát vár, segítség a bölcsőde, bēbiszitterként, otthon tudott lenni, sokkal könnyebben vette az akadályokat, könnyebben beilleszkedett, nem volt ilyen nehéz az elválás, gördülékenyebben, már a bölcsődében túlestünk, könnyebben vették az ovit, nem volt sírás, sokkal könnyebben

ismerkedik, nyitottabbak is, nagyon nehéz volt, nem szeretett oda járni, nekem is vele volt a legnehezebb, az első elszakadáson, katasztrófa volt, rosszul viselte, visszahúzódozóbb, önállóbbak, közlékenyebbek, nem volt számukra annyira nehéz, beilleszkedniük, nyitottabbak, szívesebben kezdtek játékba gyermektársaikkal, szabálykövetés, napirend, alkalmazkodni, sokkal nehezebb volt, új környezet, szokatlan szituáció

Axiális kódolás:

A kategóriákat az alábbi módon kezdtem kialakítani:

Kategóriák	Kulcsszavak/kódok	Megjegyzés
A kisgyermeknevelő alkalmassága	A véreben van, ez egy hivatás, nem lehet mindent megtanulni	A kisgyermeknevelő személye a legfontosabb a bölcsődében
A bölcsőde	Kisgyermeknevelőktől függ, szép épület, modern, sok játék	
A gyermek bölcsődébe adásának okai szülői szemmel	Anyagi okokból, vissza tudjak menni dolgozni, vissza tudjanak menni dolgozni, újabb kisbabát vár, segítség a bölcsőde	A szülők (főképp az édesanya) munkába állása a legmarkánsabb indok
Miért nem adják bölcsődébe?	Bébiszitterként, otthon tudott maradni	Alternatív gyermekfelügyelet, vagy a szülő lehetősége a hosszabb távolmaradásra a munkától, esetleg olyan munka, amely végezhető kisgyermek mellől is
Milyen volt a megélése a bölcsődei nevelésben részt vett gyermekeivel?	Sokkal könnyebben vette az akadályokat, könnyebben beilleszkedett, nem volt ilyen nehéz az elválás, gördülékenyebben, már a	

	bölcsődében túlestünk, könnyebben vették az ovit, nem volt sírás, sokkal könnyebben ismerkedik, nyitottabbak is	
Milyen volt a megélése a bölcsődei nevelésben részt nem vett gyermekkel?	Nagyon nehéz volt, nem szeretett oda járni, nekem is vele volt a legnehezebb, a első elszakadáson, katasztrófa volt, rosszul viselte, visszahúzódóbb	
Szakemberként mit tapasztalt az óvodában a bölcsődéből érkezett gyermekekkel kapcsolatban?	Önállóbbak, közlékenyebbek, nem volt számukra annyira nehéz, beilleszkedniük, nyitottabbak, szívesebben kezdtek játékba gyermektársaikkal, szabálykövetés, napirend, alkalmazkodni	
Mit tapasztalt az óvodában azokkal a gyermekekkel kapcsolatban, akik nem jártak bölcsődébe	Sokkal nehezebb volt, új környezet, szokatlan szituáció	

4. Kódrendszer átlátható bemutatása

Az alábbi módon, táblázatban készítettem el a problémakörhöz relevánsan kapcsolódó kategóriák csoportosítását:

Kategóriák	Kulcsszavak/kódok	Problémakörök
A kisgyermeknevelő alkalmassága	A vérében van, ez egy hivatás, nem lehet mindent megtanulni	A szülő viszonyulása a bölcsődéhez

A bölcsőde	Kisgyermeknevelőktől függ, szép épület, modern, sok játék	
A gyermek bölcsődébe adásának okai szülői szemmel	Anyagi okokból, vissza tudjak menni dolgozni, vissza tudjanak menni dolgozni, újabb kisbabát vár, segítség a bölcsőde	
Miért nem adják bölcsődébe?	Bébiszitterként, otthon tudott maradni	
Milyen volt a megélése a bölcsődei nevelésben részt vett gyermekeivel?	Sokkal könnyebben vette az akadályokat, könnyebben beilleszkedett, nem volt ilyen nehéz az elválás, gördülékenyebben, már a bölcsődében túlestünk, könnyebben vették az ovit, nem volt sírás, sokkal könnyebben ismerkedik, nyitottabbak is	Személyes tapasztalatok szülőként
Milyen volt a megélése a bölcsődei nevelésben részt nem vett gyermekkel?	Nagyon nehéz volt, nem szeretett oda járni, nekem is vele volt a legnehezebb, a első elszakadáson, katasztrófa volt, rosszul viselte, visszahúzódozóbb	
Szakemberként mit tapasztalt az óvodában a bölcsődéből érkezett gyermekekkel kapcsolatban?	Önállóbbak, közlékenyebbek, nem volt számukra annyira nehéz, beilleszkedniük, nyitottabbak, szívesebben kezdtek játékba gyermektársaikkal,	Személyes tapasztalatok szakemberként

	szabálykövetés, napirend, alkalmazkodni	
Mit tapasztalt az óvodában azokkal a gyermekekkel kapcsolatban, akik nem jártak bölcsődébe	Sokkal nehezebb volt, új környezet, szokatlan szituáció	

5. Eredmények és következtetések:

Az interjúból kapott válaszokból ezeket a csoportokat alkottam:

- A.) A szülő viszonyulása a bölcsődéhez
- B.) Személyes tapasztalatok szülőként az óvodában és a későbbiekben bölcsődei nevelésben részt vett vagy részt nem vett gyermekei esetében
- C.) Személyes tapasztalatok szakemberként a bölcsődei ellátásban részt vett és részt nem vett gyermekek viszonylatában

A kérdéseimre kapott válaszok alapján az a kép rajzolódott ki, hogy interjúalanyom személyes tapasztalatai alapján hasznosnak tartja a bölcsődei nevelést, azon belül is főleg a kisgyermeknevelők személyének tulajdonít nagy szerepet. A bölcsődében eltöltött éveket gyermekei szempontjából is hasznosnak tartja, úgy gondolja hogy azok a gyermekei, akik jártak bölcsődébe, a későbbiekben könnyebben találták meg a helyüket más szociális közösségekben, mint az a gyermeke, aki nem volt bölcsődés. Saját maga számára is könnyebbséget jelentett, hogy az első elváláson a bölcsődei adaptációs rendszer keretei között "esett túl".

Gyermekekkel foglalkozó szakemberként szintén úgy látja, hogy a bölcsődéből érkező gyermekek az óvodában előnyben vannak az otthoni környezetből érkező, ugyan olyan korú társaikkal szemben, könnyebben beilleszkednek, szociálisabbak és nyitottabbak.

Nyilvánvalóan általános következtetéseket nem lehet egy interjú alapján levonni, ám ebben a beszélgetésben a kezdeti feltevéseim igazolódtak.

Szülői kérdőív

Munkás Melinda vagyok, az ELTE TÓK Csecsemő- és Kisgyermeknevelő szakos hallgatója. A kérdőív kitöltésével szakdolgozatomhoz nyújt segítséget, melyet előre is köszönök. (Összesen 7 kérdést fogok feltenni) amennyiben több gyermeke van, kérem többször töltsse ki!

*** Kötelező kérdés**

1. Hány éves az a gyermeke, akivel kapcsolatban ezt a kérdőívet kitölti?

2. Milyen típusú településen él? *

Soranként csak egy oválist jelöljön be.

- ☐ Főváros
☐ Vidéki nagyváros
☐ Kisváros
☐ Község
☐ Falu

3. Kérem jellemezze néhány szóval gyermekét habitusa, társas viselkedése szempontjából!

4. Jártak-e gyermekei (gyermeke) bölcsődébe? *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

☐ Igen

☐ Nem

5. Ha járt bölcsődébe, mennyire voltak elégedettek az intézménnyel összességében?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

1 2 3 4 5 6 7

Nag ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Nagyon elégedettek voltunk

6. Ha az előző kérdésre igen a válasz, mi volt az oka hogy a bölcsődei ellátást választották/nem választották?

7. Mit gondol a bölcsődékről általában? Ön szerint jó-e, ha egy gyermek jár bölcsődébe?

8. Milyenek élte meg gyermeke óvodai beszoktatását? *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

1 2 3 4 5 6 7

Nag ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Nagyon könnyű

Megfigyelési jegyzőkönyv óvodai kiscsoport

Óvoda neve: *Habakukk*

Csoport megnevezése és típusa: *Pink csoport, kiscsoport, angol-magyar kétnyelvű*

Csoportba felvett gyermeklétszám: *10 fő*

Csoport jelen létszáma: *6 fő, a megfigyelés alatt érkezett + 2 fő*

Megfigyelt gyermekek: K (l, 38 hó), P (l, 37 hó), M (f, 40 hó), E (f, 36 hó), Z (f, 38 hó), A (l, 37 hó) + D (f, 41 hó), G (l, 39 hó)

Megfigyelt gyermek életkora: *36-41 hónap*

Óvodapedagógusok: *H és Sz*

Megfigyelést végző neve: *Munkás Melinda, ELTE TÓK Csecsemő- és
Kisgyermeknevelő Szak*

Dátum: *2024.09.13.*

Jegyzőkönyv játéktevékenység megfigyeléséről

Idő	Gyermek			Óvodapedagógus		Megjegyzés
	tevékenység	verbális és nonverbális kommunikáció	tevékenység	verbális nonverbális kommunikáció		
8:30	K, P és Z a szőnyegen építenek duplóból. M H ölében ülve sír. E és F az asztalnál kirakóznak.	K, P és Z esetében szerepjátékra utaló kommunikációt tapasztalok, egy bizonyos rajzfilm karaktereit személyesítik meg. M láthatóan feszült, a sírás mellett H vállába kapaszkodik, másik karjával plüss pingvinjét öleli. F halkán dúdolja a "Baby Shark" dallamát.	H: M-et vigasztalja	Halk hangon beszélgetni próbál a gyermekkel A gyermek hátát simogatja, miközben az ölében ringatja.	Járt bölcsődébe: P Z, F Nem járt bölcsődébe: M K, E	
8:37	G a csoportba érkezik. Édesapjától nehezen válik el, a csoportszoba ajtajában Sz ölében veszi át.	G szája sírásra görbül, fél kézzel plüss majmát szorongatja.M.	Sz: G kezét fogva beinvitálja a szobába, és felkínált neki egy mesekönyvet.	Sz-G: Gyere, ez a könyv pint egy kismajomról szól, olvassuk el együtt. G-Sz: utána apa visszajön? Sz-G: majd uzsonna után jön, tudod.	G: járt bölcsődébe	

8:45	G és Sz a majmos mesekönyvet olvassák. M már nem sír, de továbbra is H ölében ül, onnan hallgatja a mesét. E lerakja a kirakót, és szól, hogy mosdóba kell mennie. P nekem hoz egy kirakót.	P: játszunk? – kérdezi érdeklődve. E-H: pisilni kell! H-E: rendben, megye veled és segíték. H-M: most kicsit leteszlek, jó? Segíték E-nek.	Finoman lerakja M-t az öléből, és a fürdőszobába megy.	Sz-M: gyere, van kedved megnézni a képeket?	Miközben jegyzetelek, kirakóst játszom P-vel.
8:51	D megérkezik a csoportba. Édesanyját hátra hagyva vidáman beszalad. H és E visszatér a mosdóból.	D (elkesen): szia H, szia Sz! Hoztam kutyust, nézzétek!	H visszatér a mosdóból és üdvözlí D-t. Sz befejezi a mesélést.	H-D: szia D! Látom, nagyon aranyos! Tegyük be a fiókodba, és gyere, mosd meg a kezed! Sz: gyerekek, hamarosan reggelizünk! Kérlek pakoljátok el a játékokat!	A dajka behozza a poharakat és táányérok a reggelihez.
8:55	Z egyedül pakolja a duplo kockákat. K a szőnyegen fekvé nézi. M az asztalnál ül. P és F a helyére viszi a kirakókat, amivel játszottak. D a kis szekrény mellett a táányérokát nézi. E csendben letül a helyére.	K: én nem akarom elrakni a legót! Sz-K: pedig segitened kellene, nézd, Z egyedül rak rendet. K-Sz (nevetve): de én nem akarok! Sz-K: de hát otthon is el kell pakolni magunk után. K-Sz: otthon anya szokott	Sz segít P-nek. H a táányérokka foglalatostkodík	H-D: szeretnél segíténi teríténi! D-H: igen! H-D: akkor tegyük az asztalra mindenkéne a poharát. A poharakat egyésével nyújtani át D- nek, miközben a gyerekek jeleít és neveít szóban	A dajka behozza a reggelit is.

				összekapcsolja.	
9:00	Mindenki leül a helyére, megkezdődik a reggeli	F-H: én teát kérek! P: én is! D: én tejet!	Kiosztják a reggelit a gyerekeknek, és folyadékot töltenek.	Sz: most nincs tej, tea van, vagy víz, abból lehet választani.	

Összefoglalás és személyes benyomások

Megfigyelésemet egy alapítványi óvoda kiscsoportjában végeztem. Ez egy közel azonos korú gyermekekből álló csoport, a felvett gyermekek 36-42 hónap közötti életkorúak. A csoportba felvett gyermekek száma 10 fő.

Megfigyelésem kezdetekor a szobában 6 gyermek volt jelen, de a megfigyelés alatt még két kisgyermek érkezett.

Megfigyelésem alanyai a csoportban tartózkodó gyermekek voltak. A személyiségi jogok védelme érdekében keresztnévvel kezdőbetűjével jelöltem őket. A megfigyelésem időpontja: 2024.09.13.

A csoportba járó összes gyermek 2024.09.02.-én kezdte meg az óvodát. Megfigyelésemkor nem tudtam, melyik gyermek járt korábban bölcsődébe, és melyik nem, ez az információ csak a megfigyelés után került a megjegyzés rovatba.

Személyes benyomások:

Megfigyelésem során arra voltam kíváncsi, hogy a gyerekek korábbi életútjának ismerete nélkül észlelek-e bármilyen különbséget, meg tudom-e állapítani, hogy közülük kik jártak, és kik nem jártak bölcsődébe. A nyolc kisgyermek vonatkozásában csak két esetben (G és K) tévedtem. Ott tartózkodásom alatt az volt az érzésem, hogy bizonyos gyermekek már alig két hét után is teljesen komfortosan érzik magukat az óvodai közegben, míg mások még nem adaptálódtak teljes mértékben.

A gyermekeket az alábbi szempontok alapján figyeltem meg:

- **Mozgás:** a csoportszobában nagymozgásos tevékenységre nincs lehetőség, de összességében ilyen téren nem észleltem különbséget a gyermekek között.
- **Beszéd:** K, Z, D és P választékosan, bővített mondatokban fejezte ki magát. A többiek esetében nem sikerült elegendő információt gyűjtenem a képességeik megbízható megállapításához.
- **Szociális kapcsolatok:** összességében úgy éreztem, hogy a korábban bölcsődébe járt gyerekek szociálisan nyitottabbak, mind az idegen felnőttek (én), mind pedig kortársaik irányába.
- **Szabálykövetés:** a gyermekek összességében követték az óvodapedagógusok utasításait (kivéve K a rendrakás esetén), azonban úgy éreztem, hogy néhányan már előre tudják a napirendet (D), mások pedig csak a felnőtteket és a többieket követik (G, E). M számára látszólag az óvodai lét még nehéz és megterhelő esemény volt.

Össességében konkrétan megnevezhető különbséget keveset láttam, azonban valahogy a gyermekek attitűdje, és a fél óras megfigyelésük alapján viszonylag nagy pontossággal meg lehetett állapítani, ki járt bölcsődébe és ki nem.